

e-RYNEK PODRÓŻY

targi Lubelskie
EKOPOPOLIS

Międzynarodowe
Targi Lubelskie S.A.

Moje PASJE

5-7 czerwca 2009

**Targi Turystyki,
Sportu i Rekreacji**

Centrum Targowe w Parku Ludowym

Międzynarodowe Targi Lubelskie S.A.
20-406 Lublin, ul. Dworcowa 11

Biuro targów: tel. 081/ 534 46 14, 081/ 532 44 62
fax 081/ 534 92 95, mtl@targi.lublin.pl

www.targi.lublin.pl

amADEUS
Your technology partner

liderem w technologiach informatycznych
www.amadeus.com.pl

Pasjonaci dawnych kolei

Wolsztyn w województwie wielkopolskim ma wielki atut w postaci jedynej czynnej parowozowni w Europie, obsługującej planowy ruch pociągów. Unikatowość tego przedsięwzięcia, a także wartość zabytkowa zgromadzonego taboru kolejowego są powodem dużego zainteresowania turystów i miłośników dawnych kolei. To dziedzictwo może być jeszcze lepiej wykorzystywane przez organizatorów imprez turystycznych i zasługuje na szerszą promocję.

KOLEJOWE DZIEDZICTWO

Parowozy pojawiły się tutaj w 1886 roku, gdy powstała linia kolejowa prowadząca do Zbąszynia, potem przedłużona do Leszna. Jeszcze przed końcem XIX wieku istniała już w Wolsztynie stacja kolejowa, a w 1907 roku oddana została do użytku hala dla parowozów z charakterystyczną obrotnicą. Ponadto powstała wieża wodna i sporo innych elementów infrastruktury, charakterystycznych dla obsługi lokomotyw pod parą. Wszystkie te zabudowania stanowią żywy obraz architektury przełomu XIX i XX stulecia, są też dowodem solidności i kunsztu, z jakim je wznoszono. W późniejszych dziesięcioleciach, także w drugiej połowie ubiegłego stulecia, parowozownia była rozbudowywana wraz ze zwiększającymi się przewozami pasażerskimi i towarowymi, jednakże zachowała swój historyczny charakter.

W 2003 roku spółka PKP CARGO S.A. przejęła Parowozownię Wolsztyn oraz skanseny w Chabówce i Kościerzynie, wraz z zabytkowym taborem i innymi eksponatami. W trosce o szacunek dla tradycji PKP CARGO S.A. otoczyła opieką zabytki kolejowej kultury materialnej i utrzymuje je w pełni sprawności technicznej. Odbudowane zostały składy wagonów historycznych i odrestaurowano dużą ilość maszyn i urządzeń oraz innych eksponatów kolejowych.

W maju 2005 roku z inicjatywy Zarządu PKP CARGO S.A. została powołana Fundacja „Era Parowozów”. Jej celem jest ochrona zabytkowego taboru historycznego w Chabówce, Kościerzynie i Wolsztynie oraz współpraca w rozwoju komercyjnej działal-

ności turystycznej tych skansenów. Działania Fundacji umożliwiły uruchomienie pociągów turystycznych na zamówienie a także pociągów pasażerskich retro, które zostały ujęte w rozkładzie sieciowym PKP i są obsługiwane taborem zabytkowym z Wolsztyna, Chabówki i Kościerzyny. Inauguracja planowych pasażerskich pociągów retro odbyła się w kwietniu 2004 roku przy olbrzymim zainteresowaniu mediów, publiczności i samorządów lokalnych widzących dużą szansę dla rozwoju turystyki i przyciągnięciu turystów z kraju i zagranicy. Działalność ta jest nadal rozwijana, szczególnie w Parowozowni Wolsztyn. Nawiązane też zostały szerokie kontakty z władzami samorządowymi. Zaowocowało to między innymi wspólną organizacją obchodów 100-lecia Parowozowni Wolsztyn w roku 2007. W ramach tych obchodów odbyły się różne spotkania, konkursy plastyczne i fotograficzne oraz największa z dotychczasowych XIV Parada Parowozów. Fundacja stale poszerza ofertę usług, między innymi organizując na terenie parowozowni Wolsztyn pobyty turystów z Polski, Europy, USA i Japonii zainteresowanych techniką parowozową, a także imprezy i przejazdy okolicznościowe taborem historycznym.

XVI PARADA PAROWOZÓW 2009

Parowozowe Show w Wolsztynie cieszy się ogromną popularnością. W ubiegłorocznej edycji w Paradzie Parowozów uczestniczyło ponad 20 tys. widzów. O magii tego miejsca świadczy również fakt, że odwiedzają go turyści z tak odległych krajów, jak

Japonia, Australia czy Nowa Zelandia. Dla nich ogromne znaczenie ma to, że wspaniałe maszyny mogą podziwiać nie jako obiekty muzealne, ale pozostające wciąż w ruchu.

Wielu z nich zapewne ponownie przyjechało do Wolsztyna w ostatni weekend, ponieważ w dniach 1 i 2 maja br. odbyła XVI Parada Parowozów. W pierwszym dniu głównym punktem imprezy było wieczorne widowisko „Światło, dźwięk i para”, z udziałem kilku wolsztyńskich parowozów. W tegorocznej największej imprezie plenerowej Wolsztyna wzięły udział parowozy z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Węgier, Czech i Słowacji. Podczas parady można było zwiedzać wszystkie obiekty parowozowni: halę, warsztaty, muzeum, składnicę opału, stację wodną, specjalne ekspozycje, organizowano przejażdżki drezynami, odbywały się też różne występy, konkursy i prezentacje.

Każda edycja parady jest dla miasta wielkim wydarzeniem, gości ono bowiem tysiące turystów krajowych i zagranicznych. Przy okazji korzystają oni z różnych miejscowych usług. Parowozownia i Parowozowe Show nie tylko rozślawia miasto, ale też przynosi całkiem wymierne korzyści.

PRODUKT Z CERTYFIKATEM

Parowozownia Wolsztyn została wyróżniona w 2006 roku Certyfikatem w Konkursie POT na najlepszy produkt turystyczny – obok 15 innych produktów z całego kraju, wybranych spośród 124 zgłoszonych propozycji. Do najważniejszych elementów składowych tego produktu trzeba zaliczyć zachowane historyczne budynki Parowozowni oraz zgromadzony tutaj tabor, a ponadto liczne eksponaty, organizowane w Wolsztynie imprezy, z Paradą Parowozów na czele. Uwagę przyciągają: mająca 8 stanowisk zabytkowa hala postojowa, z zapleczem warsztatowym i obrotnicą z 1908 roku, wieża wodna z roku 1907, zasiek węglowy z działającymi dźwigami do nawęglania i żuraw wodny, nadal używane od co najmniej pół wieku maszyny i urządzenia. Dla miłośników kolei parowych największą wartość poznawczą mają lokomotywy: Ok1-359 z roku 1917 – najstarszy w Polsce czynny parowóz prowadzący planowe pociągi, Pm36-2 z 1937 roku („Piękna Helena”) – najszybszy parowóz PKP z pierwszej Polskiej Fabryki

Lokomotyw w Chrzanowie, Ok22-31 – pierwszy polski parowóz osobowy z roku 1929, Tr5-65 produkcji niemieckiej z roku 1921, Pt47 – dwa takie parowozy konstrukcji powojennej przeznaczone dla obsługi ruchu pospiesznego oraz parowozy osobowe serii Ol49 obsługują obecnie ruch rozkładowych pociągów pasażerskich. Uzupełnia to ponad dwadzieścia cennych eksponatów, w tym parowozy towarowe konstrukcji niemieckiej serii: Ty1, Ty2, Ty3, Ty42, Ty43, Ty5 oraz Ty51-223 z roku 1957 – najcięższy parowóz zbudowany dla PKP, produkcji zakładów Cegielskiego w Poznaniu. Gamę parowozów uzupełniają dwanaście dwu- i trzyosiowych historycznych wagonów osobowych z lat 1909–1930 oraz różnego rodzaju tabor specjalny.

Muzeum w Parowozowni Wolsztyn posiada zbiory pokazujące cały przekrój historii kolei w tym regionie. Można tu zobaczyć eksponaty służby ruchowo-handlowej (wyposażenie biura zawiadowcy i kasy biletowej), służby trakcji (wyposażenia parowozowni, elementy wyposażenia parowozów, dokumenty, stemple biur parowozowni), urządzenia łączności (łącznice, telefony), służby drogowej, wyposażenia przejazdów kolejowych, nastawni, układów szyn, lamp, wskaźników, itp.

– Ten produkt bardzo wzbogacił się od 2006 roku i rozwija się cały czas, co obserwuję już od wielu lat – mówi Wojciech Lis, Kierownik Gminnego Centrum Informacji w Wolsztynie. Możliwości rozwoju w przyszłości też są spore, bo tematyka kolejowa cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Przyznanie Certyfikatu Polskiej Organizacji Turystycznej spowodowało, że Parowozownia Wolsztyn jest lepiej postrzegana zarówno w samym mieście, jak też przez władze regionu wielkopolskiego. Więcej jest teraz publikacji na ten temat, a to sprzyja promocji miasta i przy okazji również kraju.

BARDZO ZRÓŻNICOWANA OFERTA

Wolsztyn jest jedynym miejscem w Europie, skąd codziennie wyruszają lokomotywy parowe w składach pociągów pasażerskich. Obecnie parowozy z Wolsztyna prowadzą ruch pasażerski do Poznania i Leszna. Poza zwykłymi pociągami, kursują też pociągi retro i okolicznościowe. Ze względu na to, że linia nie jest zelektryfikowana, oprócz parowozów mogą się po niej poruszać tylko lokomotywy spalinowe. Parowozownia Wolsztyn może się pochwalić trzydziestoma parowozami. Największym powodem do dumy jest „Piękna Helena” wyprodukowana w 1937 r. i osiągająca prędkość 130 km/h. Oprócz imprez jednorazowych są dla nich organizowane imprezy cykliczne, takie jak „Parada parowozów” oraz „Imieniny Helenki”.

Warto odwiedzić parowozownię Wolsztyn ze względu na jej specyficzny klimat i unikatowość na skalę europejską. Szczególnie

Fot. Wojciech Lis

gólnie polecane jest przybycie na jedną z zorganizowanych imprez, można wtedy zobaczyć pod parą wiele lokomotyw jednocześnie. Nawet jeśli nasz czas jest ograniczony, warto przynajmniej przejechać się jednym ze stale kursujących pociągów osobowych, prowadzonych przez parowóz. Wrażenia z takiej jazdy są niepowtarzalne, naprawdę warto poświęcić tych kilka godzin.

- Cennik
- bilet wstępu na zwiedzanie obiektów skansenu – 2 zł
 - oprowadzanie grup z przewodnikiem – 20 zł
 - przejazd w kabinie maszynisty parowozu – 150 zł
 - nocleg w parowozowni – 35 zł

Zamawianie pociągów realizowane jest przy współpracy z Fundacją „Era Parowozów” z siedzibą w Warszawie. Fundacja ta powołana została przez PKP CARGO S.A., aby wspierać swoją działalnością funkcjonowanie skansenów.

– Zajmujemy się organizacją turystycznych pociągów retro, wynajmem parowozów, wagonów i rozwijaniem działalności komercyjnej w skansenach – mówi Mirosław Szymański, prezes Fundacji Era Parowozów. Turystyka kolejowa przeżywa w Europie renesans i moim zdaniem produkt Parowozownia Wolsztyn wart jest szerokiego wyjścia na arenę międzynarodową, a także obecności w katalogach polskich i zagranicznych touroperatorów. Jednak do tego potrzebne są różnorodne oferty imprez opracowane co najmniej na rok wcześniej. Z tym jest problem, ponieważ zbyt wiele elementów takich ofert nie można z takim wyprzedzeniem ustalić bądź skalkulować, bo znane są w tzw. ostatniej chwili. W Polsce turystyka kolejowa to wciąż dość kosztowne przedsięwzięcie, głównie ze względu na wysokie ceny dostępu do infrastruktury i wysokie koszty uruchomienia pociągów naliczane przez PKP Cargo. Pociągi retro nie korzystają, niestety, z żadnych zniżek.

Nie znaczy to, że nie mamy sukcesów. Cykliczne imprezy z udziałem zabytkowego taboru w Wolsztynie, Chabówce i w Kościerzynie cieszą się wielkim powodzeniem. Bierze w nich udział po kilka tysięcy sympatyków kolei z Polski i całego świata. To budzi optymizm i nadzieję na zmiany w podejściu do turystyki kolejowej.

Biura podróży, które uczestniczą w targach TOUR SALON w Poznaniu już od kilku lat mają okazję zapoznać się bliżej z ofertą Wolsztyna prezentowaną w pociągu retro z lat dwudziestych ubiegłego wieku, który ustawiony jest na terenach targowych MTP.

Miłośnicy jazdy pociągiem prowadzonym przez parowóz mogą przez cały rok odbywać podróże na trasie z Poznania do Wolsztyna i z powrotem. Na peronie poznańskiego dworca głównego PKP codziennie w godzinach porannych czeka na turystów pociąg z parowozem. Po przyjeździe do Wolsztyna turyści mają ok. 3 godziny na zwiedzanie parowozowni i zapoznanie się z atrakcjami turystycznymi Wolsztyna. Do Poznania mogą wrócić tym samym pociągiem w godzinach popołudniowych. Rozkładowe przejazdy pociągów obsługiwanych przez parowozy są możliwe dzięki dofinansowywaniu przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Zgodnie z koncepcją produktu „Turystyka kolejowa w Wielkopolsce”, opracowaną na zlecenie Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej, atrakcje kolejowe mają w przyszłości tworzyć markowy produkt turystyczny tego regionu.

ANNA OLSZEWSKA

Fot. Wojciech Lis